

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2015

Marking Scheme

Modern Greek

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Να απαντήσετε και στις 3 ομάδες ερωτήσεων. Οι απαντήσεις να δοθούν στα νέα Ελληνικά.

ΟΜΑΔΑ 1^η

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

[30 / 100]

1) Να εξηγήσετε με δικά σας λόγια τη σημασία των παρακάτω λέξεων ή φράσεων που είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο που σας δίνεται: (5 βαθμοί)

- οικονομική ευημερία, **οικονομική πρόοδος, καλοπέραση**
- προβλέψουμε, **καθορίσουμε, διακρίνουμε, καταλάβουμε**
- να επιλέξεις, **να διαλέξεις**
- φτιάχνεις, **δημιουργείς, τραβάς**
- έχει εντοπίσει **έχει παρατηρήσει**

2) Ποιο είναι το σημαντικότερο αγαθό που φέρνει στους ανθρώπους την ευτυχία σύμφωνα με την επιστήμη;

Το σημαντικότερο αγαθό που φέρνει ευτυχία σύμφωνα με την επιστήμη είναι οι καλές ανθρώπινες κοινωνικές σχέσεις, οικογενειακές ή φιλικές. Αυτό μετράει πολύ πάνω και από τα χρήματα, αλλά και από την υγεία. Με μία όμως εξαίρεση, τα παιδιά. Όλοι θα σου πουν ότι «τα παιδιά είναι η μεγαλύτερη πηγή ευτυχίας», οι επιστημονικές όμως έρευνες όλα αυτά τα χρόνια δεν το επιβεβαιώνουν. Σε κάποιες έρευνες, μάλιστα, φαίνεται και μια μικρή αρνητική συσχέτιση, δηλαδή άνθρωποι με παιδιά είναι λίγο λιγότερο ευτυχισμένοι από εκείνους χωρίς παιδιά. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα παιδιά δίνουν νόημα στη ζωή, αλλά την ίδια στιγμή αποτελούν το μοναδικό είδος σχέσης στην οποία ο άλλος, το παιδί σ αυτήν την περίπτωση χρειάζεται συνεχώς πράγματα από εσένα και συνήθως, τουλάχιστον για καιρό, δίνει πολύ λίγα πίσω.

3) Να σχολιάσετε την άποψη του Ν. Γκίλμπερτ για τον ρόλο της φαντασίας στην ευτυχία.

Ο εγκέφαλος μας κάνει μια σειρά από λάθη όταν με το μυαλό του προσπαθεί να «φανταστεί» κάποια γεγονότα από το μέλλον του. Ένα είναι ότι προσομοιώνουμε το κεντρικό κομμάτι ενός επεισοδίου και όχι τις λεπτομέρειες. Πες, για παράδειγμα, ότι σου ζητώ να φανταστείς ότι πηγαίνεις στον οδοντίατρο. Εάν, όταν τελειώσεις, σε ρωτήσω πού πάρκαρες το αυτοκίνητο ή τι μουσική έπαιζε στο οδοντιατρείο ή εάν ήταν ευγενική η γραμματέας, δεν θα ξέρεις, γιατί αυτό που προσομοίωσες είναι μόνο το κεντρικό μέρος του γεγονότος: εσύ στην καρέκλα, με το στόμα ανοιχτό, και ο γιατρός να κάνει κάτι. Οι λεπτομέρειες όμως που δεν κατάφερες να

φανταστείς είναι πολύ σημαντικές στην εκτίμηση του κατά πόσο θα απολαύσεις ή όχι την επίσκεψη. Ένα άλλο πρόβλημα είναι ότι φανταζόμαστε την αρχή των επεισοδίων. Για παράδειγμα, σου ζητώ να επιλέξεις μεταξύ ενός πόνου στη μέση για την υπόλοιπη ζωή σου ή την απώλεια της όρασής σου, τι διαλέγεις; Όλοι απαντούν τον πόνο στη μέση. Και η απάντησή τους είναι λανθασμένη! Ο διαρκής πόνος στη μέση θα σε κάνει δυστυχισμένο. Αντίθετα, οι τυφλοί δεν είναι δυστυχισμένοι. Κάνεις αυτό το λάθος γιατί στην πραγματικότητα φαντάζεσαι τη στιγμή που χάνεις την όρασή σου. Όταν όμως φτιάχνεις τη νοητική εικόνα, τραβάς συνήθως φωτογραφία και όχι βίντεο. Αυτά είναι μερικά από τα λάθη που συνήθως κάνουμε.

- 4) Με ποιο τρόπο ο πολιτισμός στον οποίο είμαστε ενταγμένοι επηρεάζει την αντίληψη μας για την ευτυχία;

Είμαστε όλοι μέλη μιας κουλτούρας. Περιβαλλόμαστε από ανθρώπους, γονείς, θείους, παρουσιαστές τηλεόρασης, ιερείς, μπάρμαν, ταξιτζήδες, και όλοι αυτοί έχουν μια θεωρία για το τι φέρνει ευτυχία στον άνθρωπο και δεν διστάζουν να τη μοιραστούν.

- 5) Ποια είναι η συνταγή της ευτυχίας σύμφωνα με τους επιστήμονες και πως πρόέκυψε αυτή η συνταγή ;

Δεν υπάρχει μυστικό ευτυχίας. Υπάρχουν όμως πράγματα τα οποία αν κάνεις κάθε μέρα για κάποιο μεγάλο χρονικό διάστημα, ένα χρόνο ή και περισσότερο, θα δεις τη ζωή σου να αλλάζει. Και επειδή δεν είμαστε καλοί στο να τα προβλέψουμε μόνοι μας, η επιστήμη τα έχει εντοπίσει για εμάς. Περισσότερος και πιο ποιοτικός ύπνος, επένδυση χρόνου στις κοινωνικές σχέσεις, διαλογισμός, ακόμη και ασκήσεις ευγνωμοσύνης, να καταγράφεις δηλαδή θετικά πράγματα που έχεις στη ζωή σου, μπορούν να αυξήσουν την ευτυχία μας.

- 6) Γιατί οι κοινωνικές σχέσεις κάνουν τη ζωή των ανθρώπων πιο ευτυχισμένη;

Επειδή ο άνθρωπος θέλει να είναι μαζί με άλλους , να μοιράζεται τη χαρά , τα προβλήματα του, τη λύπη του, να ξέρει ότι κάπου ανήκει . Ο άνθρωπος είναι από τη φύση του κοινωνικός , είναι ενταγμένος μέσα στην κοινωνία που ζει.

ΟΜΑΔΑ 2^η

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

[30 / 100]

Να σχολιάσετε σε περίπου 100 λέξεις πως καταλαβαίνετε την έκφραση:

Τα χρήματα κάνουν τη ζωή του ανθρώπου ευκολότερη αλλά δεν χρειάζεται να έχεις

πολλά χρήματα για να αποκτήσεις σχεδόν όλη την ευτυχία, που τα λεφτά μπορούν να σου αγοράσουν.

Χωρίς λεφτά ο άνθρωπος δυσκολεύεται να εκπληρώσει έστω και τις στοιχειώδεις υποχρεώσεις του . Για αυτό αναζητά τα χρήματα για να έχει η ζωή του άνεση και ποιότητα. Τα χρήματα όμως δεν μπορούν να αγοράσουν συναισθήματα αξίες, φιλίες αληθινές. Η σωστή ιεράρχηση των αναγκών , των αξιών και των επιθυμιών, μπορεί να βοηθήσει τον άνθρωπο να νιώθει ικανοποιημένος , χωρίς να αναζητά συνεχώς περισσότερα χρήματα και να αφήνει τα χρόνια να περνούν κυνηγώντας κάτι που εξάλλου δεν έχει τέλος.

ΟΜΑΔΑ 3η

ΕΚΘΕΣΗ ΔΟΚΙΜΙΟ

[40 / 100]

Να επιλέξετε ένα από τα δύο θέματα και να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο 300 περίπου λέξεων.

1^ο θέμα:

Είναι τα κοινωνικά μέσα της εποχής μας ένας τρόπος που μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους να νιώσουν πιο ευτυχισμένοι;

Οι άνθρωποι στις μέρες μας και ειδικότερα οι νεότερες και οι μεσαίας ηλικίας γενιές χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή σε ημερήσια βάση για πολλές ώρες. Μέσα από αυτόν ψωνίζουν , δουλεύουν, τακτοποιούν τις περισσότερες δοσοληψίες τους , αλληλογραφούν , επικοινωνούν τηλεφωνικά και όχι μόνο και στις ελεύθερες ώρες τους ψυχαγωγούνται και ασχολούνται με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Για όλους αυτούς τους λόγους μένουν κλεισμένοι και περιορισμένοι γύρω από τον υπολογιστή , το κινητό ή το tablet τους.

Η νέα αυτή συνήθεια των ανθρώπων που παρατηρείται με τόση ένταση τις τελευταίες δύο δεκαετίες , έχει αρχίσει και γίνεται αντικείμενο μελέτης από τους μελετητές, τους επιστήμονες και άλλους συναφείς με το χώρο και τα αποτελέσματα των ερευνών αυτών δείχνουν ότι οι άνθρωποι έχοντας χάσει την πραγματική επαφή με τους ανθρώπους, τα αντικείμενα και τη κοινή ψυχαγωγία σε κοινούς χώρους δεν κάνουν τους ανθρώπους πιο ευτυχισμένους.

Από την άλλη όμως πλευρά τα κοινωνικά μέσα φέρνουν κοντά ανθρώπους που για διάφορους λόγους π.χ. εργασία , σπουδές, γάμος κ.λπ. μένουν μόνοι και μακριά από οικεία πρόσωπα. Συμπερασματικά, τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης ούτε μπορούμε να τα θεωρήσουμε σωτηρία των σύγχρονων προβλημάτων των ανθρώπων , ούτε όμως να τα καταδικάσουμε χωρίς σκέψη.

Η καλή χρήση τους και η συνειδητοποίηση ότι η πραγματική ζωή δεν είναι στην οθόνη , αλλά έξω , θα βοηθούσε όλους να νιώθουν περισσότερο ευτυχισμένοι.

2^ο θέμα:

Πλουσιότερος όλων είναι εκείνος που αρκείται στα ελάχιστα.

Ο άνθρωπος στη ζωή του συνηθίζει να κυνηγάει το χρήμα , τις επιτυχίες , τη δόξα. Και όταν πετυχαίνει το στόχο που βάζει , δεν νιώθει ευτυχισμένος, δε χαίρεται με αυτό που έχει κερδίσει , αλλά κυνηγάει περισσότερα αγαθά, χρήμα, δόξα , επιτυχίες. Και πάλι όμως δεν είναι ικανοποιημένος .

Ο Σωκράτης προτείνει λοιπόν ότι ο άνθρωπος γίνεται πραγματικά πλούσιος όταν συνειδητοποιήσει , ότι ο πλούτος κρύβεται στα λίγα, στην αυτάρκεια , στον έλεγχο δηλαδή του τι ζητάει από τη ζωή και τι θεωρεί ως παράγοντα ευτυχίας. Όταν απαλλαγεί από το κυνήγι αυτό , τότε μόνο θα γίνει πλούσιος, ελεύθερος και αυτάρκης και θα ασχοληθεί με αυτά που κάνουν έναν άνθρωπο πλούσιο.

